Iepenlaan 26,
1406 PW Bussum

www.majellakapel.nl

Maandbrief, november 2023

Herfst,

ja, dat is het ineens geworden. Na een mooie nazomer is het nu toch koud en moeten we aan de verwarming denken. En toch heeft ook deze tijd mooie momenten en kunnen we in de natuur genieten van de herfstkleuren, de paddenstoelen en bij voorbeeld de herfstasters tegen de muur van de Majellakapel die ik kort geleden fotografeerde. We ontmoeten elkaar op allerlei momenten, bij de diensten, de literatuurkring, het evenement Vrij-Kunst-Zinnig in de afgelopen maand (verderop in deze maandbrief een kleine impressie) en de boekenmarkt (ook daarover verderop meer).
Het is goed om elkaar te ontmoeten en met elkaar te kunnen praten over zoveel dat zorgelijk is in de wereld en in ons eigen land. Door het er met elkaar over te hebben stimuleren we elkaar om hoop te houden en in onze eigen omgeving positief bezig te zijn.

In een bestand met gedichten, op mijn pc, kwam ik het volgende tegen, dat ik, al weer een paar jaar geleden, had opgeslagen: de Stichting Kinderen en Poëzie organiseert elk jaar een gedichtenwedstrijd voor kinderen tussen de vier en twaalf jaar. Renaat Beauprez uit het Belgische Houthulst-Klerken (groep acht) schreef in dat kader het volgende gedicht:

Ik schrijf een zoen aan alle soldaten

ik schrijf een zoen aan alle soldaten
dan kunnen ze zich met liefde bewapenen

ik schrijf een bloem aan alle wereldleiders
zodat ze kunnen regeren met een warm hart

ik schrijf een zonnestraal over de hele wereld
omdat we voor het leed van onze buur
onze ogen niet zouden sluiten

ik schrijf mijn stralende lach naar iedereen
omdat we in vriendschap zouden samenleven

ik schrijf je mijn droom van vrede en vriendschap
en hoop dat jij die droom met mij wilt delen

Marijke Katerberg-Muns

<u>Komende diensten (in de Majellakapel, tenzij iets anders bij de dienst vermeld)</u>:

5 november: mr.drs. Johan de Wit gaat voor en Marcus van der Heide bespeelt het orgel. Het thema voor deze dienst is: *in de storm,* bij Marcus 4: 35-41 (de storm op het meer). *In de storm* heeft te maken met de actualiteit in Israël en Oekraïne. Het stormt in de wereld om ons heen.

12 november: een gezamenlijke dienst met Doopsgezinden, Huiskamergemeente, Remonstranten en wijzelf. De Remonstranten hebben voor deze dienst Martijn Rozing uitgenodigd. Hij introduceert zichzelf als volgt:

Martijn Rozing (1971) studeerde aan de Universiteit voor Humanistiek en werkt als geestelijk verzorger in een ziekenhuis. Ook verzorgde hij jarenlang cursussen over praktische filosofie. Hij ziet zichzelf als religieus humanist en voelt zich geïnspireerd door het mystieke christendom, de klassieke levenskunstscholen en oosterse spiritualiteit. Daarnaast vormen beeldende kunst, film en poëzie belangrijke inspiratiebronnen voor hem. Sinds 2021 is hij student aan het remonstrants seminarium dat hij eind 2023 verwacht af te ronden.

Het thema van de dienst van vandaag is: Nietzsche als theoloog?! En Martijn Rozing geeft daar de volgende toelichting bij:

In deze viering zetten we het denken van Friedrich Nietzsche centraal. De filosoof met de hamer staat bekend als criticaster van zowel het christendom als de moderniteit. Hij proclameerde de 'dood van God' en inspireerde het postmoderne denken. Tegelijk wordt in zijn denken ook een mystieke roep verstaan in de traditie van de middeleeuwse mysticus Meister Eckhart. Nietzsche bewonderde Jezus als belichaming van een radicaal nieuwe levenswijze. In zijn grote werk *Aldus sprak Zarathustra* schetst hij de contouren van een nieuwe richting voor de laatmoderne mens: *Blijf de aarde trouw*. Een boodschap die misschien wel actueler is dan ooit.

Tijdens deze viering staan we stil bij de woorden en visie van Nietzsche. Ook luisteren we naar zijn klanken, want deze avontuurlijke denker heeft ook pianostukken gecomponeerd! We verkennen hoe hedendaagse denkers en dichters in zijn voetspoor opnieuw over God nadenken. Zo belichten we de contouren van een contemplatief leven dat in overeenstemming is met ons leven op aarde.

Nico Strubbe zorgt voor de muzikale begeleiding.

19 november: Joke Werner gaat voor en Marcus van der Heide bespeelt het orgel. Het thema van de dienst op 19 november is: *omarmen.* In een ouderengroep stelde ik mij eens als volgt voor: Ik ben 75 en ik omarm mijn ouderdom. Opvallend was de reactie van verschillende andere leden van die groep. Op z'n minst waren ze geschokt. Eigenlijk moest ik er om lachen, maar het zette menigeen aan het denken, ook mijzelf.

We lezen psalm nr. 146 in een vrije vertaling. Daarin lezen we over 'omarmen'. Iets waar je niet mee hoeft te wachten tot je oud bent!

26 november: ds. Peter Korver gaat voor en Nico Strubbe zorgt voor de muzikale begeleiding.

Deze zondag gedenken wij die leden en vrienden van onze afdeling die in het afgelopen jaar zijn overleden. We noemen met respect hun namen: Babs Topma, Ruurt Hazewinkel, Tijn Kappelle. We steken een kaars voor hen aan, opdat wij hen niet vergeten.

We horen het verhaal van Jezus die over het water liep (Mat. 14 : 22-36). Hij komt ons over de diepten van het bestaan waarin wij dreigen te verdrinken, op ons toe. Wie of welke kracht reikt ons de hand als we ten onder dreigen te gaan?

Koffiedienst (graag zelf ruilen met anderen als je verhinderd bent):

5 nov.	Hanneke en Louis van Beek (035-69 48 030)
12 nov.	Nelleke Lampen (06 511 07 291) en Nel van Gooswilligen (035-69 48 403)
19 nov.	Nely Hofman (035-69 30 478) en Nel van Gooswilligen (035-69 48 403)
26 nov.	Hanneke en Louis van Beek (035-69 48 030)
3 dec.	Nelleke Lampen (06 511 07 291) en Ineke Meeuwis (035-52 62 135)

Autodienst
Soms is het lastig om op eigen gelegenheid naar de kerk te komen en wilt u graag opgehaald worden. Neemt u in dat geval even contact op met Reina Boelens (tel. 035 – 69 22 947) of Ineke Meeuwis (tel. 06 506 288 29), dan proberen zij iets voor u te regelen

Terugblik
In de afgelopen maand vonden twee evenementen plaats die het waard zijn om nog weer aandacht aan te geven: de boekenmarkt en het evenement **Vrij-*kunst*-zinnig.**

Wat de **boekenmarkt** betreft: het was weer even wennen, na een paar jaar afwezigheid, maar fijn, dat het weer kon! Hard werken was het, maar tegelijk ook gezellig, om zo met elkaar een klus te klaren. De opbrengst bedroeg € 558,20. In de collectebussen voor de Stichting Hulphond zat € 40,- De collecte van zondag 29 oktober hebben we ook bestemd voor de hulphonden, dat leverde € 39,50 op.
Tegelijk met de opbrengst van de boekenmarkt maken we ook de opbrengst van ons Internet-boekwinkeltje *de Boekanterie* van het afgelopen half jaar over: dat was € 654,80; de verkoop van de boeken die op de piano staan heeft het afgelopen half jaar € 71,50 opgebracht. In totaal kan er dus naar de bankrekening van Vrijzinnigen Naarden-Bussum € 1284,50 worden overgemaakt als boekenopbrengst en € 79,50 voor de Stichting Hulphond.
Hier kunnen we blij mee zijn! Dank aan ieders hulp hierbij, op welke manier dan ook.

Het **evenement Vrij-*kunst*-zinnig**, op 7 oktober, is het waard om opnieuw aandacht aan te geven. Het was de eerste keer dat dit plaatsvond en het was meer dan voortreffelijk georganiseerd door Reina Geuzebroek en haar werkgroep. Het was een zeer geanimeerde dag, er kwamen veel bezoekers, die alle tijd hadden om zich met elkaar of met de kunstenaars te onderhouden, en de verschillende muziekmomenten waren fijn om naar te luisteren. Hier volgen een paar foto's om een indruk te geven:

Het menselijk gelaat

In de afgelopen maand werd er opnieuw veel gesproken over groepen: ‘de Israëliërs’, ‘de Palestijnen’. Je bent vóór de één en fel tégen de ander.

Bij de aanslag van Hamas werden ten minste 1.300 Israëliërs op gruwelijke wijze vermoord, waaronder 220 soldaten en 45 politieagenten en er waren meer dan 3.400 gewonden. Tweehonderd mensen werden ontvoerd en gegijzeld. Maar deze barbarij is voor de Israëlhaters een bijzaak, iets waar ze het niet over willen hebben. Een analist in een populaire talkshow zei zelfs: “De *Joden* hebben er wel een beetje om gevraagd...”

Bij de strijd tegen Hamas in de Gazastrook zijn op het moment dat ik schrijf 5791 Palestijnen om het leven gekomen, onder wie 2360 kinderen en 1292 vrouwen. Er zijn al meer dan 15.000 gewonden. Maar deze niet-proportionele geweldspoging om de terreurbeweging uit te schakelen is iets waar in Israël zelf en door westerse politici liever van wordt weggekeken. Zijn *ze* niet zelf verantwoordelijk voor deze ellende, Israël heeft het recht zichzelf te verdedigen.”

Maar het gaat in alle gevallen om *mensen.* D*e* tranen staan in mijn ogen als ik op tv een moeder hartverscheurend zie huilen omdat haar man vermoord is en haar dochter is weggesleept naar één van de

tunnels onder Gaza terwijl haar ouders eens werden omgebracht in de Holocaust. Ik zie niet een Israëliër, ik zie een *mens*.
De tranen staan in mijn ogen als ik de radeloosheid zie in de ogen van zovelen in Gaza omdat ze al zo lang opeen gepakt zitten in één groot kamp, omringd door dood en vernietiging en waar ze willens en wetens verstoken blijven van water, gezondheidszorg en elektriciteit. Ik zie niet Palestijnen, ik zie *mensen*.
Wat valt er nu partij te kiezen? Welk doel dient het om de ene of de andere vlag te hijsen? Er zijn aan twee kanten zoveel mensen gedood, gewond, voor hun verdere leven getekend door trauma.
Het gaat om *mensen*. Op hun gezicht zie je peilloos verdriet, wanhoop, pijn. Niet dat ze tot een bepaalde groep behoren. Zouden mensen van beide vijandelijke groepen elkaar wel eens in de ogen zien en tot zich laten doordringen dat ze een medemens zien, 'die is zoals ik'?
Er is een experiment dat in de psychologie wordt beschreven als een van de moeilijkste experimenten: kijk eens een ander vier minuten onafgebroken in de ogen. Dat brengt mensen dichter bij elkaar dan welk contact ook. Amnesty International heeft een video gemaakt waarin een aantal Europeanen vier minuten lang in de ogen kijken van vluchtelingen die nog geen jaar in Europa wonen. Amnesty hoopt met de video te laten zien dat we voorbij grenzen moeten kijken en elkaar meer moeten gaan zien voor wat we zijn: geen buitenlander, asielzoeker of vluchteling, mindere of meerdere, maar als *mens*. Bekijkt u eens dit filmpje op internet: 'Look Beyond Borders'.
De Joodse filosoof *Emmanuel Levinas* (1906-1995) schreef over *Het gezicht van de Ander:* "De verschijning van het weerloze gelaat van de *Ander* kan mij ertoe bewegen de zorg voor het eigen 'zijn' te vergeten, de *Ander* doet dan, met andere woorden, een appèl op mijn verantwoordelijkheid." Je wordt mens door een ander in de ogen te kijken. Aan fysiek geweld, aan het beroven van iemands vrijheid gaat dus, volgens Levinas, een fundamentele andere vorm van geweld vooraf: het ontwijken van de blik van de ander, de ontkenning van het gelaat. "Het gelaat toont, net als de naakte gestalte, de menselijke kwetsbaarheid. Het gelaat roept, vanwege de onmiddellijke kwetsbaarheid die het toont, op tot mededogen."

ds. Peter Korver

Literatuurkring

De bijeenkomst van 25 oktober moest worden afgelast: er waren te veel afmeldingen en verkouden mensen. De eerstvolgende bespreking is nu op **woensdag 8 november om 14.00 uur** in de koffiekamer van de Majellakapel. We bespreken dan het boek *De tuin van de familie Finzi-Contini* van de Italiaanse schrijver Giorgio Bassani.
Aan de rand van Ferrara ligt een vervallen villa, omringd door een grote, parkachtige tuin, waar de geheimzinnige Finzi-Contini's wonen. Als de plaatselijke tennisclub joden begint te weren, besluiten de Finzi-Contini's hun privétennisbaan open te stellen. En zo raakt de verteller van de roman, een joodse gymnasiast, aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog in de ban van de verlichte, weelderige droomwereld van de familie Finzi-Contini.

CCIV-lezingen

Op donderdag 2 november, om 20.00 uur, spreekt Pauline Weseman in de Remonstrantse kerk, Koningslaan 2b in Bussum, over het onderwerp *Ziel zoekt Zin*
Op dinsdag 21 november, om 20.00 uur, spreekt Ineke Kievit in de Doopsgezinder kerk, Wladimirlaan 10 in Bussum, over *Effectief Tijdsbeheer.*
Toegang steeds: € 10,-. **Reserveren is noodzakelijk en kan via de website van de CCIV: www.cciv.nl** Op deze website vindt u ook verdere informatie.

Taalmaatjes gezocht

Elke donderdagochtend van 10:30 – 12.00 uur worden er in de Doopsgezinde kerk, door mensen van de Doopsgezinde gemeente en de Huiskamergemeente, Oekraïense vrouwen geholpen met de Nederlandse taal. Deze begeleiding is meestal één op één. Het is ontzettend leuk om te doen, er wordt veel gelachen maar ook heel serieus gewerkt door deze vrouwen. Voor hen is dit ook een belangrijk sociaal moment waar ze op adem kunnen komen en soms geholpen worden met andere problemen waar ze hier in Nederland tegen aan lopen. Lijkt het je leuk om ook een maatje te worden? Het is beslist niet moeilijk. We werken aan de hand van een aantal boeken, die vanuit het Oekraïens of het Engels naar het Nederlands werken met allerlei onderwerpen die deze vrouwen hier tegenkomen.

Wil je meer weten? Stuur dan een mailtje of appje aan: Nelleke Lampen: lampen0@xs4all.nl of 06 51107291. Je kunt ook informatie krijgen bij Bouwine Hajonides 06 14318377.

Wat is tijd?

We denken meestal: tijd is eeuwig. Tijd kent geen begin en geen einde . En alles verloopt in de tijd.

Zo denken we ook dat ruimte onbeperkt is. In die onbegrensde ruimte bevinden zich allerlei ruimte-innemende voorwerpen en ook uiteraard dieren en wij mensen. Het was Newton die van een absolute tijd en ruimte naast relatieve tijd en ruimte uitging. Intussen zijn er nieuwe inzichten op dit gebied ontstaan. Zo is proefondervindelijk komen vast te staan dat tijd sneller verloopt in de bergen dan aan de kust. En tijd verloopt sneller bij stilstand dan bij beweging. Tijd is dus niet altijd hetzelfde.

Einstein zag in dat ruimte en tijd één geheel vormen: ruimtetijd, die door zwaartekracht kan worden vervormd.

We weten nu dat 13,8 miljard jaar geleden de zogenaamde oerknal heeft plaatsgevonden, waardoor ruimte en tijd zijn ontstaan. Men heeft ontdekt dat het heelal steeds verder uitdijt. Daardoor komen sterren-stelsels steeds verder van elkaar af te staan. Het is als men krenten in een rijzende cake. Dat alles is verwonderlijk en boeiend. Maar men kan tijd ook op een andere dan een natuurkundige manier benaderen.

Rüdiger Safranski, cultuurhistoricus en filosoof, heeft een interessant boek geschreven: *Tijd: hoe tijd en mens elkaar beïnvloeden.* Hij zet daarin uiteen dat verveling ons confronteert met lege tijd. Dat is tijd waarin niets gebeurt. Dan lijkt het of de tijd stilstaat. Maar de mens kan deze toestand doorbreken door iets nieuws te beginnen. Daardoor krijgt de tijd weer inhoud.

Opmerkelijk is dat bij verveling door mensen wordt gezocht naar amusement. We zien in onze tijd dat men deze zoekt bij de televisie. Maar deze blijkt vaak onvoldoende boeiend om de verveling te verdrijven. Men zoekt dan tevergeefs naar een boeiend programma op verschillende zenders. Aan de andere kant lijkt zich een grote rusteloosheid voor te doen bij veel mensen. Zo zie je veel jongeren en ouderen voortdurend op hun smartphone kijken, wachtend op trein of bus, maar ook onderweg. Zelfs wandelend met hun kind of hond kijken ze onafgebroken op hun toestel.

Tijd is via een strakke tijdsindeling over ons gaan heersen. We kennen overigens ook een bepaald levensritme. Dat is verschillend bij mensen. Er zijn typische ochtend- en avondmensen.

Tijd is ook een belangrijke economische factor geworden. Tijd is geld. Er moet sneller geproduceerd worden.

Bijzonder is de beleving dat de tijd als het ware wegvalt. Dat gebeurt als we opgaan in een boek, of enorm geboeid worden door een film of een stuk muziek.

Kortom, tijd is een boeiend verschijnsel dat wij op heel verschillende manieren kunnen beleven. Tijd heeft een grote invloed op ons, maar wij kunnen ook op allerlei manieren iets maken van de tijd.

Het is zinvol je soms af te vragen hoe de tijd die je hebt op een zinvolle manier kan worden besteed.

dr. Rob Nepveu